

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

ОБЛІКОВА КАРТКА
об'єкта культурної спадщини

Поселення і курганний могильник Василівка IX (найменування об'єкта)

Вид	Тип	Категорія пам'ятки
Археологічний	Комплекс	На державний облік не взято

1. Дата утворення об'єкта:

Ранній залізний вік, скіфський час (VII – IV ст. до н. е.)

2. Місцезнаходження об'єкта

Полтавська область, Диканський район, Диканська селищна рада, **с. Василівка**, за 2,1 – 2,2 км на південь та південний захід від центральної частини села, за 3,7 км на південний захід від Диканського районного підприємства електромереж.

Географічні координати центральної частини комплексу: N 49°48'32.98", O 34°27'9.78" (датум WGS 84).

Під'їзд: з смт. Диканьки (південно-західна околиця) від вул. Мічуріна по шосе О-1705066 в напрямку на с. Ландарі (6,0 км), далі — польовою дорогою направо (на північ) на відстань 1,5 км.

3. Охоронний номер пам'ятки

Охоронний номер не присвоєно.

4. Дати і номери рішень, відповідно до яких об'єкт узятий на державний облік та визначено категорію пам'ятки

На державний облік не взято.

5. Функціональне використання:

Сучасне використання	Первісне призначення	Інші (протягом часу існування об'єкта)
Сільськогосподарські орні угіддя	Територія поселення скіфського часу	Не відомі

6. Стислий опис об'єкта:

Розташування	Комплекс у складі поселення і курганного могильника розміщений на мису другої надзаплавної тераси лівого берега р. Середня Говтва, правої притоки Вільхової Говтви (басейни рр. Псла і Дніпра), заввишки 21 – 25 м над рівнем заплави, й обмежений із заходу долиною річки, з півдня та півночі — глибокими обводненими балками. Розділений по вісі північ-південь на дві частини лісосмугою. Поверхня мису понижується до його західних та південно-західних країв. Інтенсивно розорюється орендарями.
---------------------	--

Характеристика об'єкта	Поселення. Територія визначена за поширенням культурних решток на поверхні та плямами зольників, яких нараховується 18, у вигляді попелястих плям заввишки 0,2 – 0,4 м і діаметром близько 10 – 28 м. Вони розкидані на всій площі поселення безсистемно.																										
	Розміри поселення за протяжністю з півночі на південь — 750 м, із заходу на схід — від 430 м у найширшій центральній частині до 80 м на вужчій — західній ділянці. Загальна площа об'єкта — близько 32,2 га. Потужність культурних нашарувань — 0,4 – 0,5 м.																										
	Географічні координати встановлених меж поширення підйомних матеріалів селища:																										
	Межі	Градуси, мінути, секунди (datum WGS 84)																									
		N	O																								
	північна	49°48'40.00"	34°27'12.65"																								
	південна	49°48'26.19"	34°27'12.74"																								
	західна	49°48'34.53"	34°26'50.24"																								
	східна	49°48'31.13"	34°27'28.20"																								
		З території поселення походять виразні керамічні матеріали, що представлені уламками кухонного (горщики) та столового посуду (миски, черпаки тощо), в тому числі з лискованою поверхнею. В невеликій кількості наявні фрагменти імпортного тарного гончарного посуду – античних амфор. Індивідуальні вироби з кераміки представлені уламками ліпних пряслиць. Знахідки по площі селища розподілені більш-менш рівномірно, їх скупчення спостерігаються винятково на зольниках.																									
	Курганний могильник. Група з 5-ти помітних на сьогодні розораних насипів заввишки 0,5 – 0,5 м і діаметром 25 – 30 м — рештки некрополя — розташована у північно-західній і південно-східній частинах поселення. Вони вирізняються на тлі ріллі як сплюснені сегментоподібні у перетині підвищення округлої в плані форми, відмінні за складом чорноземного ґрунту від попелястих зольників. Розміри курганів наведені у таблиці нижче:																										
	<table><tr><td>№ п/п</td><td>Висота (м)</td><td>Діаметр (м)</td><td>Примітки</td></tr><tr><td>1</td><td>0,50</td><td>30</td><td>Поверхня розорюється.</td></tr><tr><td>2</td><td>0,30</td><td>24-25</td><td>Поверхня розорюється.</td></tr><tr><td>3</td><td>0,30</td><td>25</td><td>Поверхня розорюється.</td></tr><tr><td>4</td><td>0,40</td><td>27-28</td><td>Поверхня розорюється.</td></tr><tr><td>5</td><td>0,40</td><td>28</td><td>Поверхня розорюється.</td></tr></table>	№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Примітки	1	0,50	30	Поверхня розорюється.	2	0,30	24-25	Поверхня розорюється.	3	0,30	25	Поверхня розорюється.	4	0,40	27-28	Поверхня розорюється.	5	0,40	28	Поверхня розорюється.		
№ п/п	Висота (м)	Діаметр (м)	Примітки																								
1	0,50	30	Поверхня розорюється.																								
2	0,30	24-25	Поверхня розорюється.																								
3	0,30	25	Поверхня розорюється.																								
4	0,40	27-28	Поверхня розорюється.																								
5	0,40	28	Поверхня розорюється.																								
	У цілому, знахідки, що походять з території порівняно значного за площею комплексу, є характерними для старожитностей лісостепоного населення скіфської епохи Поворскля і Ворсклинсько-Псільського межиріччя VII – IV ст. до н.е. Однак, за своїм розміщенням комплекс доповнює уявлення і розширює джерельну базу з вивчення етапів заселення Поворскля та басейну Псла, історичних і культурних зав'язків місцевої спільноти з домінуючою в регіоні протоураїнстичною структурою — Більським городищем — найбільшим укріпленим поселенням міського типу у Центрально-Східній Європі епохи раннього залізного віку.																										
Наявність творів мистецтва	Твори мистецтва на території комплексу відсутні.																										

7. Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця):

1. Поселення.
2. Курганний могильник у складі п'яти насипів.

8. Ступінь схоронності об'єкта:

Добрий, задовільний, незадовільний, аварійний	Загальний стан комплексу — ближче до задовільного. Акт обстеження технічного стану комплексу — № 7 від 29 листопада 2013 р.
--	--

9. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
Науковий звіт	2003	Щербань А.В. (Полтавський державний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, Національний музей-заповідник українського гончарства в Опішні)	Науковий архів Інституту археології НАН України (м. Київ), ф. е., 2003/169; Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, ф. е., спр. 367.
Науковий звіт	2013	Пуголовок Ю.О., Тимошук А.І. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, ф. е., спр. 706.
Матеріали інвентаризації	2013	Пуголовок Ю.О., Шерстюк В.В. (Центр охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської ОДА)	Науковий архів Центру охорони та досліджень пам'яток археології управл. культури Полтав. ОДА, фонд пам'яткоохор. робіт, спр. 92.

10. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	Матеріали з розвідок на території комплексу, що складаються з уламків ліпного посуду, фрагментів амфор та виробів з кераміки і каменю, зберігаються у фондах Національного музею-заповідника українського гончарства в Опішні та Диканського історико-краєзнавчого музею.
Архівні матеріали	1. Щербань А.Л. Звіт про археологічні розвідки в Диканському районі Полтавської області // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 2003/169; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 367. 2. Пуголовок Ю.О., Тимошук А.І. Звіт про археологічні розвідки на території Полтавської області в 2012 р. // НА ІА НАНУ. — Ф.е. — 2012; НА ЦОДПА. — Ф.е. — Спр. 706.
Бібліографічні матеріали	3. Щербань А.Л. Пам'ятки археології в околицях Диканьках // Археол. літопис Лівобережної України. — 1998. — № 1-2 (3-4). — С. 87 – 89. 4. Щербань А.Л. Археологічні розвідки поблизу Диканьки Полтавської області // Археол. дослідження в Україні 2002-2003. — К.: Шлях, 2004. — С. 65 – 66. 5. Щербань А.Л. Селище Василівка IX, курганний могильник // Звід пам'яток історії та культури України. Полтавська область: Диканський район / [упорядн., наук. ред. В.О. Мокляк]. — Полтава : ТОВ «АСМІ», 2011. — С. 109 – 111.

11. До облікової картки додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування матеріалів	Кількість	Дата виконання	Виконавець
<i>Графічні матеріали</i>			
1. Поселення і курганний могильник Василівка IX. Місце розташування на карті області. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський р-н, Полтавська обл.	1	2013	Коверко А.В.
2. Поселення і курганний могильник Василівка IX. Карта місця розташування. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський р-н, Полтавська обл (основа: Диканька. — М-36 -081. — М 1:100 000. — Сост. местн. на 1987 г. — М., 1992).	1	2013	Пуголовок Ю.О.
3. Поселення і курганний могильник Василівка IX. Генеральний план комплексу, з позначенням місцезнаходження зольників та курганів. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський р-н, Полтавська обл.	1	2013	Пуголовок Ю.О., Коверко А.В.
<i>Фотофіксація</i>			
4. Поселення і курганний могильник Василівка IX. Космічний фотознімок з нанесенням меж комплексу. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський р-н, Полтавська обл. (за основою з програми «Google Earth»).	1	2013	Пуголовок Ю.О.
5. Поселення і курганний могильник Василівка IX. Загальний вигляд. З півд. сходу. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський р-н, Полтавська обл.	1	2013	Пуголовок Ю.О.

Облікову картку склав:

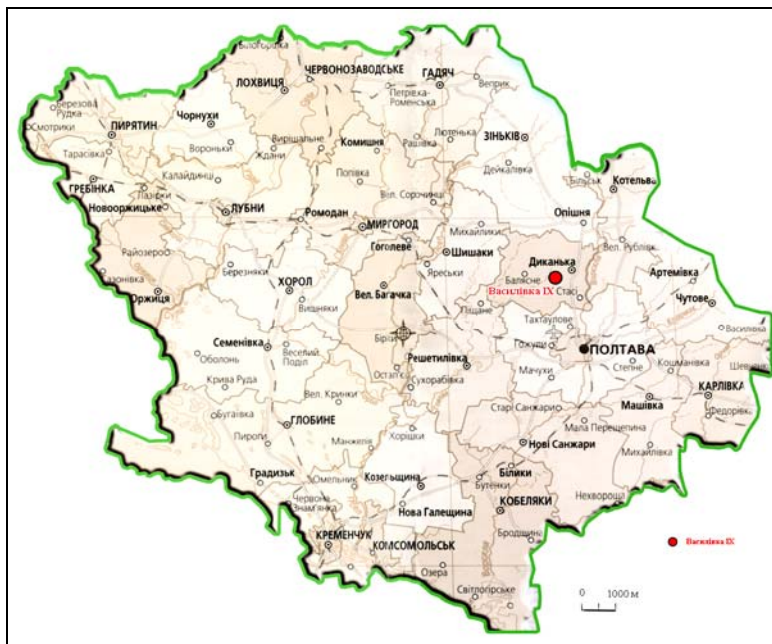
Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Старший науковий співробітник Центру охорони та досліджень пам'яток археології управління культури Полтавської облдержадміністрації	магістр, спеціальність «Історія»	Пуголовок Ю.О.		14.12.2013

Керівник органу охорони культурної спадщини —
Начальник управління культури Полтавської облдержадміністрації

Г.І. Фасій

(ініціали, прізвище, підпис, печатка)

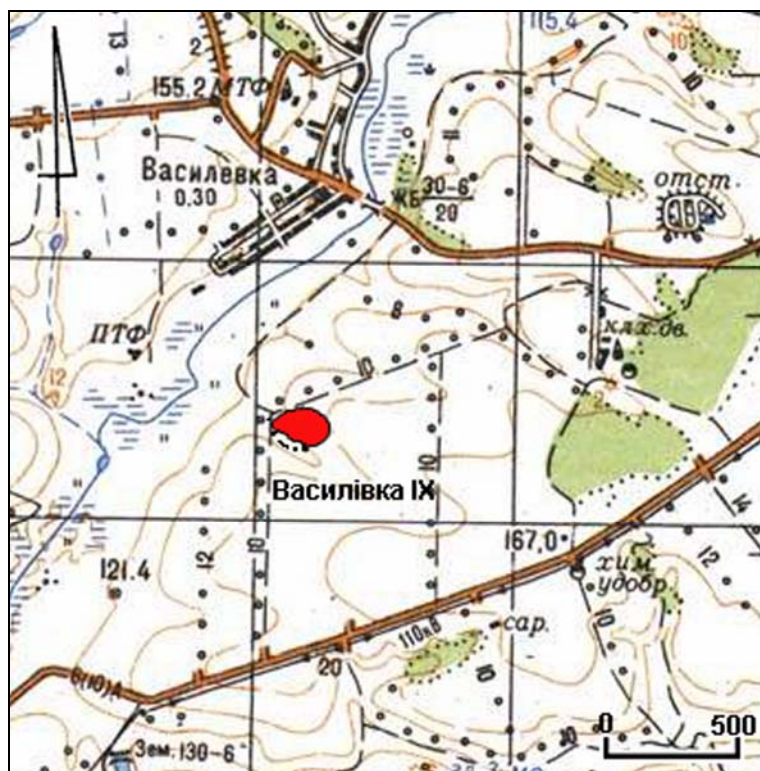
Додатки

1. Поселення і курганний могильник Василівка ІХ.

Місце розташування на карті області.

Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський район, Полтавська область.

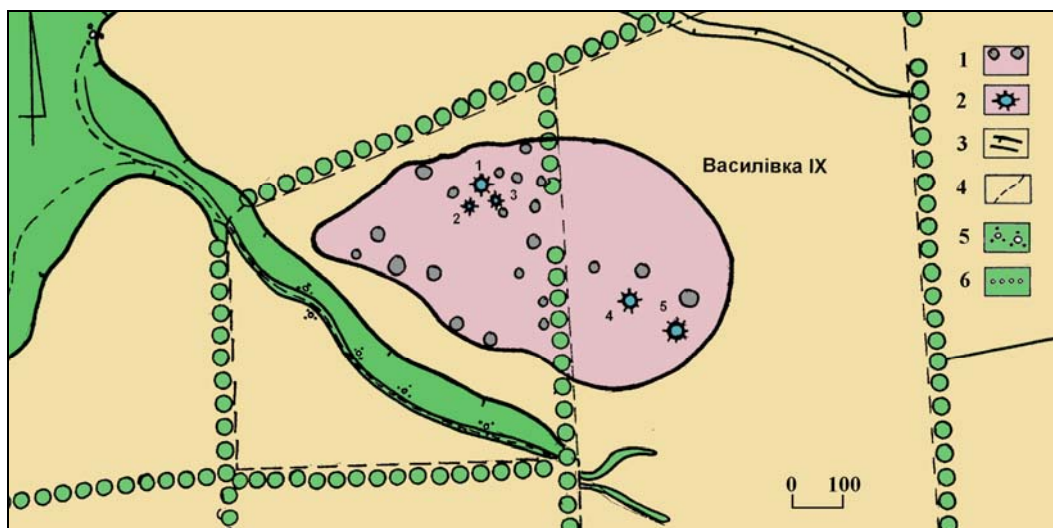

2. Поселення і курганний могильник Василівка ІХ.

Карта місця розташування.

Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський район, Полтавська область
(основа: Диканька. — М-36 -081. — М 1:100 000. — Сост. местн. на 1987 г. — М., 1992).

Рис. 2 і 3 — укл. Ю.О. Пуголовков та А.В. Коверко, 2014 р.

3. Поселення і курганний могильник Василівка ІХ. Генеральний план комплексу, з позначенням місцезнаходження зольників та курганів. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський район, Полтавська область. Умовні позначення: 1 – зольники; 2 – кургани; 3 – яри; 4 – польові дороги; 5 – кущі; 6 – лісосмуги.

4. Поселення і курганний могильник Василівка ІХ. Космічний фотознімок з нанесенням меж комплексу. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський район, Полтавська область (за основою з програми «Google Earth»). Ю.О. Пуголовков, 2013 р.

5. Поселення і курганний могильник Василівка ІХ. Загальний вигляд. З південного сходу. Фото Ю.О. Пуголовка, 2013 р. Василівка, с., Диканська селищна рада, Диканський район, Полтавська область.